

Eerste hulp aan werknemers die slachtoffer zijn van een ongeval of die onwel worden

Dr. Maurits De Ridder

Humanisering van de arbeid, FOD WASO
Arbeidsgezondheidskunde, Universiteit Gent

K.B. van 15 december 2010

Koninklijk Besluit betreffende de eerste hulp die verstrekt wordt aan werknemers

- die slachtoffer worden van een ongeval
- of die onwel worden.

Meer dan EHBO.

Codex Titel I, Hoofdstuk VIII

ARAB art 174 tot 183ter is opgeheven

Bronnen voor de preventieadviseur

1. K.B. (B.S. 28/12/2010)
2. Artikel 'Organisatie van de eerste hulp op de werkvloer' in PreBesVeiligheidsnieuws nr. 170 van januari 2011
3. Website FOD WASO
<http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=563>
<http://www.werk.belgie.be/publicationDefault.aspx?id=34486>
4. Niet-bindende praktijkrichtlijn:
Eindrapport werkgroep EHBO van Co-Prev
consensus en guidelines
<http://www.co-prev.be/page?orl=1&ssn=&lng=1&pge=8&sare=279>
5. Documenten van het Rode Kruis Vlaanderen

Welzijn

EERSTE HULP OP HET WERK

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

Eindrapport werkgroep EHBO

Inhoud

Inte iding	3
Verplichtingen van de werkgever	4
Organisatie van de eerste hulp	4
Risicoanalyse	4
Procedures en hulpmiddelen	4
Nuttige Tools - Voorstellen van de werkgroep.....	5
Risicoanalyse EHBO	5
Uitrusting voor eerste hulpverlening	5
Eerste hulpmaterieel - Verbandsdoos	5
Verzorgingslokaal	5
Verst personeel, kwalificatie en opleiding	6
Hulpverlener – aangewezen personeel – verpleegkundigen	6
Opleiding aangewezen personen	6
Registratie Eerste hulpverlening:	6

Afwijkingen.....	7
Bijstelling van bedrijfs hulpverleners	7
Verzorgingslokaal.....	8
FAQ	9
Toediening van medische doorzettinghulpverleners.....	9
Over het beroepsgeluid	9
Over de aansprakelijkheid van de eerste hulpverleners	10
AED.....	10
Gezondheidsduurtestopleiding	11
Andere punten???	11
Bijlage 1 : Checklijst Risicoanalyse EHBO door bedrijfsarts	12
Bijlage 2 Checklijst eerste hulpmedicinalia	19
Bijlage 3 : Indiatieve indeling van het personeel dat inslast voor de eerste hulp	34
Bijlage 4 Register eerste hulpverlening in bedrijven type D	38
Bijlage 5: Indeling van bedrijven in groep A, B, C of D	39

Wat is er nieuw?

- Definitie en doelstelling
- Werknemers en andere aanwezige personen
- Koppeling met risicobeoordeling
- Geen verplichte inhoud van verbanddoos
- Geen bepaling van aantal hulpverleners
- Geen erkenningen voor opleiding van hulpverleners
- Inhoud van de basisvorming hulpverlener

Doelstelling

- De gevolgen van een ongeval of een traumatische of niet-traumatische aandoening te beperken
- Er voor te zorgen dat de letsels niet erger worden, in afwachting van, indien nodig, gespecialiseerde hulp
- Indien nodig, zo spoedig mogelijk gespecialiseerde diensten buiten de onderneming alarmeren

Organisatie van eerste hulp

Rekening houden met:

1. Aantal werknemers en aanwezigen en bijzonder gevoelige personen
2. Aard van de activiteiten
3. De risicoanalyse

Prospectief:

- Reeds bestaande risicoanalyse (wat er allemaal kan fout gaan)
- Co-Prev Checklijst Risicoanalyse (Bijlage 1)
- Op te maken samen met arbeidsgeneesheer

Retrospectief:

Ongevallen en onwel worden in het verleden

4. (De aangewezen responstijd)

Adviezen over de organisatie van de eerste hulp

- Interne dienst PBW
- Arbeidsgeneesheer
- (Externe dienst PBW)
- Comité PBW

Koppeling met intern noodplan
en noodprocedures

Inhoud van de eerste hulp organisatie

1. eerstehulpmiddelen,
2. transportmiddelen,
3. verzorgingslokaal,
4. personen,
5. interne communicatie en alarmering van diensten buiten de onderneming,
6. procedures voor eerste hulp,
7. informatie en vorming van de werknemers betreffende de organisatie van de eerste hulp in het bedrijf,
8. evaluatie en aanpassing van de organisatie van de eerste hulp.

Personen: kwalificaties

- **Aangeduide personen**
 - liefst initiatiecursus van 4 uren met 3-jaarlijkse herhaling (inhoud zie Co-Prev)
- **Hulpverleners met basiskennis**
 - opleiding van minimaal 15 uren en jaarlijkse bijscholing van minimaal 4 uren (inhoud zie bijlage K.B.)
(afwijkingen onder voorwaarden mogelijk voor de jaarlijkse bijscholing: zie 8 voorwaarden van Co-Prev)
- **Hulpverleners met basiskennis en specifieke kennis**
 - indien specifieke risico's (toxische stoffen, besmet materiaal, electrocutie,...) die onvoldoende aan bod zijn gekomen in de basiskennis
 - extra opleiding van enkele uren
- **Verpleegkundigen**

Bepaling van het aantal personen

Afhankelijk van

- de risico's
- het aantal werknemers
 - op verschillende locaties: spreiding van het personeel, afstanden binnen het bedrijf (responstijd)
 - op verschillende momenten van de dag: de ganse duur van de arbeid (ploegen, flexiebele werktijd, overuren, weekendwerk)
- de mogelijke afwezigheid van hulpverleners wegens ziekte, verlof

Indicatieve indeling van het personeel dat instaat voor de eerste hulp

		1-19 werknemers	20-49	50-199	200-499	+500
Groot risico (bv. bouw-, automobiel-, scheikundige sector, staalindustrie)	aangeduide personen	D	B of A	B of A	A	A
	hulpverleners	minimum 1	minimum 1 per begonnen schijf van 20	minimum 1 per begonnen schijf van 20	minimum 1 per begonnen schijf van 20	minimum 1 per begonnen schijf van 20
	verpleegkundigen				1	minimum 1 per begonnen schijf van 500 in een 24- uurspermanentie
Gemiddeld risico (bv. assemblagebedrijf, atelier)	aangeduide personen	D	C	C of B	B of A	B of A
	hulpverleners	minimum 1	minimum 1	minimum 1 per begonnen schijf van 50	minimum 1 per begonnen schijf van 50	minimum 1 per begonnen schijf van 50
	verpleegkundigen					1 per 500
Beperkt risico (bv. kantoren)	aangeduide personen	D	C	C	B	B
	hulpverleners	minimum 1	minimum 1	minimum 1 per begonnen schijf van 50	minimum 1 per begonnen schijf van 50	minimum 1 per begonnen schijf van 50
	verpleegkundigen					1 vanaf 1000

Evaluatie van de eerste hulp organisatie

De werkgever

evalueert de eerste hulp maatregelen en past ze aan rekening houdend met

- de incidenten en ongevallen die zich hebben voorgedaan
- de technologische evolutie in de onderneming
- de evolutie in de eerste hulpverleningstechnieken.

Praktisch: jaarlijks overleg tussen

- interne preventieadviseur
- arbeidsgeneesheer
- (coördinator van de eerste hulp)

met controle van het register van eerste hulp interventies.

Aansprakelijkheid van de hulpverlener

- Geen specifieke regels voor hulpverleners
- Regel voor iedereen: nalaten of weigeren van hulp te verlenen = **schuldig hulpverzuim**
- Door nalatigheid of onachtzaamheid een daad stellen die schade toebrengt = onvrijwillige slagen en verwondingen. Voorwaarde: de persoon had het gevaar kunnen voorzien en de schade er van kunnen afwenden, rekening houdend met de situatie en zijn kennis en kunde.
- De **hulpverlener is niet burgerlijk aansprakelijk** voor de gevolgen van zijn daden (burgerlijke immuniteit van de arbeidsovereenkomstenwet).

Het is de werkgever die opdraait voor de eventuele schadeloosstelling die aan het slachtoffer verschuldigd is, behalve als het gaat om frauduleus optreden, zware fouten of lichte fouten die bij herhaling worden begaan.

- De hulpverlener moet in de uitoefening van zijn functie de patiënt helpen op een **zorgvuldige en toegewijde manier, conform de opleiding** die hij heeft genoten.

Beroepsgeheim van de hulpverlener

- Er is geen wettelijke regeling die er voor zorgt dat de hulpverlener een beroepsgeheim heeft.
- Als er geen wettelijk beroepsgeheim is gelden de **algemene regels van zorgvuldigheid en normale voorzichtigheid.**

Dit houdt in dat de hulpverlener de vertrouwelijke informatie die hem door het slachtoffer worden meegedeeld (bijvoorbeeld dat hij lijdt aan een bepaalde ziekte) niet mag medelen aan derden en deze gegevens niet in het register van interventies mag noteren. Vanzelfsprekend mag de hulpverlener deze informatie wel doorgeven aan professionele hulpverleners zoals artsen of verpleegkundigen.

Verantwoordelijkheid van de interne preventiadviseur

- Art 4 § 1 van het K.B. eerste hulp: **meewerken** aan de organisatie van de eerste hulp.
- Art 4 § 13 en 14 van het K.B. interne dienst: meewerken aan de uitwerking van de interne noodprocedures en de toepassing van de maatregelen te nemen ingeval van ernstig en onmiddellijk gevaar en meewerken aan de organisatie van de eerste hulp en dringende verzorging van werknemers die slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door ziekte.

Verantwoordelijkheid van de arbeidsgeneesheer

Art 7§ 2 van het K.B. interne dienst: **er voor zorgen** dat de werknemers die het slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door ziekte, de eerste hulp en de dringende verzorging krijgen.

Art 6 § 3 van het K.B. interne dienst: **toezicht houden op de organisatie** van de eerste hulp en dringende verzorging van de werknemers die het slachtoffer zijn van een ongeval of getroffen worden door ziekte.

Art 4 § 1 van het K.B. eerste hulp: **meewerken aan de organisatie** van de eerste hulp.

Art 5, 6 en 7 van het K.B. eerste hulp: **advies geven** over

- welk **materiaal** er nodig is en waar het aanwezig moet zijn, de inhoud van de verbanddoos en of er aanvullingen noodzakelijk zijn;
- het **verzorgingslokaal**;
- het ter beschikking stellen van het verzorgingslokaal van de werkneemsters tijdens de zwangerschap en tijdens de lactatie;
- een voldoende **aantal** verpleegkundigen, **hulpverleners** of andere aangeduide personen;
- of een meer in de tijd gespreide **bijscholing** geen afbreuk doet aan de kennis en de vaardigheden waarover de werknemers die hij als hulpverlener heeft aangeduid moeten beschikken.

Taken voor Comité PBW

Voorafgaand advies over de maatregelen

Advies over

- welk materiaal er nodig is en waar het aanwezig moet zijn
- de inhoud van de verbanddoos en de aanvullingen
- verzorgingslokaal
- aantal aangeduide personen, hulpverleners en verpleegkundigen
- afwijking van jaarlijkse bijscholing

Bedankt voor uw aandacht